

**ТЕРНОПЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ ТЕРНОПЛЬСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій
Науково-дослідна лабораторія «Актуальні проблеми технологічної та професійної
освіти»**

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА**

Кафедра теорії і методики технологічної освіти

Кафедра основ виробництва та дизайну

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

Кафедра технологічної та професійної освіти

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

збірник матеріалів

Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

30 травня 2023 р.

Кременець – 2023

УДК 378:377.091.12.11.3-051:62/64

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / за ред. М. С. Курача, І. В.Цісарук. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023. 185 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (протокол № 10 від 16 червня 2023 р.)

Редакційна колегія:

КУРАЧ Микола Станіславович – доктор педагогічних наук, професор, проректор із стратегічного планування та наукової роботи Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка;

ЦІСАРУК Ірина Василівна – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка;

ЦИНА Андрій Юрійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

ВЕЛИЧКО Дмитро Олександрович – заслужений діяч мистецтв України, член НСХУ, декан художньо-графічного факультету Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Збірник містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти». У поданих матеріалах висвітлено широке коло актуальних проблем, зокрема: теоретико-методологічні аспекти підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти в закладах вищої освіти; компетентнісний підхід у технологічній та професійній освіті; інноваційні технології у технологічній та професійній освіті; особливості організації освітнього процесу у закладах освіти в умовах Нової української школи; становлення та розвиток технологічної та професійної освіти в Україні та за кордоном.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, науковим співробітникам, аспірантам, докторантам, здобувачам вищої освіти.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за відсутність плагіату, фальсифікації та фабрикації даних, а також достовірність фактів і посилань, грамотність і науковий зміст несуть автори тез.

ЗМІСТ

Андрошук І. В., Андрошук І. П. ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ЗАВДАНЬ.....	7
Бабій Н. В., Мартинюк В. М. АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНОГО ВИБІРКОВОГО МОДУЛЮ «ОСНОВИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СТАРШОЇ ШКОЛИ.....	10
Бездошук Т. В. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У 8 КЛАСІ.....	13
Беляєва Н. П. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІННОСТЕЙ БЕЗПЕЧНОЇ ОСВІТИ В ПРАКТИКУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	16
Білик В. В., Слабичька Н. В. РОЗРОБЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ МАЙСТЕР-КЛАСУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	19
Близнюк М. М. ДИЗАЙНЕРСЬКА ТВОРЧІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ.....	24
Волкова Н. В. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИМОГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 015.ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ) ПРИ ВИРШЕННІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ.....	27
Галаган І. М., Ліщук Ю. М., Григорчук А. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ВІДЕОРЕДАКТОРА СЛІРСНАМР НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	30
Гарматюк Р. Т., Гарматюк І. Т., Остапчук В. Г. ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	34
Гев О. М. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ.....	37
Гребенюк М. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	39
Грудинін Б. О., Туманова Ю. В. КРИТЕРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ЯК ОСНОВА ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ.....	42

Іванчук А. В. ПРИРОДНИЧО-НАУКОВА ОСНОВА ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	45
Клак Д. С., Ліщук Ю. М., Кравчук О. В. ВИКОРИСТАННЯ 3D-ПРИНТЕРІВ В ОСВІТІ.....	49
Кондель В. М. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ».....	53
Кулик Є. В., Срібна Ю. А., Коваль О. А. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНА – ЄС.....	57
Курач М. С., Цісарук І. В. ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ НА 2022-2032рр.	61
Ломакович А. М., Галаган І. М., Шевчук В. Р. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ СЕРВІСУ MICROSOFT DESIGNER З ІНТЕГРАЦІЄЮ НЕЙРОМЕРЕЖ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	67
Мазур Ю. О. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	71
Марущак О. В., Недзеленко Ю. А., Ткачук Н. І. ОБ'ЄКТИВНІ ТА СУБ'ЄКТИВНІ УМОВИ РОЗВИТКУ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА.....	74
Міщенко О. В. СТАЖУВАЛЬНА ПРАКТИКА НА ВИРОБНИЦТВІ В ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	80
Олексюк М. П., Лотоцький В. В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	84
Омельчук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ТВОРЧИХ ПРОЕКТІВ НА ГУМАНІТАРНО- ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ.....	89
Панчук М. М., Мельничук О. Т. МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	91
Попова Т. І., Ровенська К. В. МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРАТОРІВ АКАДЕМГРУП У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	96

Приймак В. М., Малецький І. ОСОБЛИВОСТІ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПРОФІЛЮ.....	98
Разумей М. А., Шмигельський В. В. ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧИХ ПРОЄКТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....	103
Рак В. І., Ящик О. Б. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ SMART ЗАСОБІВ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	106
Резніченко З. В. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО РОБОТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	108
Рябець К. С. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ.....	111
Рябець С. І., Алфімов І. О. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ З ДЕРЕВООБРОБКИ.....	115
Рябець С. І., Нестер І. О. ВИМОГИ ДО ОБ'ЄКТІВ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У ЗЗСО.....	117
Савчук О. П. ТЕХНОЛОГІЧНА ТА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	120
Свиридюк А. С. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ГУРТКА З БІСЕРОПЛЕТІННЯ.....	122
Слободянюк Н. А., Дощечкіна І. В. ЕТНОКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА: ТЕОРЕТИКО- МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ.....	125
Тимощук А. А. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ТЕХНОЛОГІЙ.....	130
Томашівський С. М., Писаренко В. В. РОЗВИТОК ЦІЛІСНОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА.....	133
Туляєв В. В. ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	137
Хренова В. В., Конік К. Р. АРТ-МЕТОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ	

ДІЯЛЬНОСТІ.....	142
Цина А. Ю., Деденєв О. Ю. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНІВ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	148
Шабага С. Б., Іващук В. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	154
Шимкова І. В., Цвілик С. Д. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗАСТОСУВАННЯ ОНЛАЙН- ПЛАТФОРМИ CANVA ЗА УМОВ ЕЛЕКТРОННОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ.....	158
Шурин О. І., Войтович Т. М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	163
Шурин О. І., Волошук В. В. РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ.....	168
Янчук В. С. КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ.....	173

Шурин О. І.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти,

трудового навчання та технологій,

Рівненський державний гуманітарний університет

olena.shuryn@rshu.edu.ua

Войтович Т. М.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет

vtanya_028@ukr.net

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

На сучасному етапі розвитку демократичних засад в українському суспільстві, побудови громадянського суспільства в Україні надзвичайно важливо всіляко сприяти виробленню в людей уміння критично мислити, об'єктивно оцінювати різноманітні явища, процеси, події. Тому сьогодні актуальною є проблема формування і розвитку критичного мислення.

Практика доводить, що в умовах забезпечення переходу на новий стандарт базової повної середньої системи освіти, де задекларовано впровадження особистісно зорієнтованого, компетентнісного, діяльнісного підходу, важливого значення набуває запровадження технологій, які б позитивно впливали на навчально-виховний процес і давали б якісні зміни. У зв'язку з активним розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та їх упровадженням у різні сфери життя все більшої актуальності набуває формування інформаційно-цифрової компетентності.

Інформаційні технології – це, з одного боку, потужний інструмент для одержання дитиною найрізноманітнішої інформації, з іншого ефективний засіб підвищення інтересу до навчання та формування мотивації, використання наочності, забезпечення науковості. Уроки з цифровою підтримкою викликають велику зацікавленість в учнів, забезпечують можливість ефективно використовувати диференційований підхід у навчальному процесі. Тому їх необхідно активно використовувати [1].

Поняття, принципи та закономірності функціонування критичного мислення вивчали як зарубіжні, так і вітчизняні науковці: В. Біблер, Т. Бізенков, П. Блонський, А. Брушлинський, М. Вертгеймер, Д. Вількеєв, Дж. Гілфорд, І. Ільясов, З. Калмикова, І. Лернер, О. Лук, О. Матюшкін, М. Махмутов,

С. Рубінштейн, Б. Теплов, О. Тихомиров, В. Шубинський та ін. Формуванню критичного мислення учнів у навчальній діяльності присвячені дослідження Ш. Амонашвілі, А. Байрамова, Т. Бізенкова, С. Векслера, Д. Джумалієвої, В. Казакова, В. Коневої, В. Крутецького, Г. Липкіної, Ф. Мінкіної, Л. Рибака, В. Терно [1], О. Тихомирова та ін. В Україні на необхідності розвитку в учнів і студентів критичного мислення наголошують В. Кремень [2], О. Тягло, та ін., які зазначають, що освіта України прагне бути на рівні освіти провідних держав сучасного світу, тому вона має засвоїти критичне мислення, адаптувавши його до специфіки національного менталітету.

Метою статті є визначення особливостей впливу інформаційно-цифрових технологій на формування і розвиток критичного мислення особистості здобувача освіти.

Суспільство «епохи інформації» вимагає від випускника навчального закладу володіння навичками XXI ст., а саме:

- критичного мислення і вміння вирішувати проблеми (гнучко адаптуватися у змінних життєвих ситуаціях, самостійно набуваючи необхідних знань);

- комунікативних навичок та навичок співробітництва;

- інформаційної грамотності (вміння швидко та ефективно шукати інформацію, критично та компетентно оцінювати та осмислювати інформацію, вміння творчо та креативно використовувати її);

- інформаційно-комунікаційної грамотності (використання комп'ютерних технологій як інструменту для спілкування, досліджень, організації, оцінювання інформації, володіння базовим розумінням етичних та правових питань, пов'язаних з доступом та використанням інформації) [4].

Щодня учні поглинуті в потік інформації, яку потрібно глибоко осмислити, проаналізувати і зробити правильні висновки. І завдання вчителя полягає у тому, щоб навчити кожного учня самостійно виявляти проблему, знаходити способи її рішення, творчо підходити до її розв'язання, критично її оцінювати й ефективно використовувати. Тому для практиків-педагогів виникла необхідність формування у здобувачів освіти умінь і навичок сприйняття, розуміння, оцінювання інформації, поданої сучасними електронними засобами.

Орієнтуючись на сучасний ринок праці, в учнів потрібно формувати компетентності, що дозволяють користуватися такими технологіями і знаннями, які задовольняють потреби інформаційного суспільства. Саме тому важливим для учнів є не тільки вміння оперувати власними знаннями, уміннями і навичками, а й бути готовими змінюватися відповідно до нових

потреб ринку праці, оперувати й управляти інформаційними потоками, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатися впродовж усього життя, тобто бути компетентними [6].

Використання в навчальному процесі сучасних технічних пристроїв та інформаційних технологій призводить до нового розуміння дидактичного процесу, його аналізу, встановлення нових принципів навчання. Так, принцип доступності за традиційного навчання реалізується з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей школярів, за комп'ютерного навчання «відбувається перехід від принципу загальної доступності до принципу індивідуальної доступності» [8]. Найефективніше інформаційна компетентність реалізується під час проблемного навчання, яке спрямоване саме на розвиток критичного мислення, при використанні мультимедійних технологій і застосуванні методу проєктів.

Саме інтерактивні методи сприяють тому, що здобувачі освіти опановують усі рівні пізнання (знання, розуміння, аналіз, синтез, оцінювання, застосування), розвивають критичне мислення, рефлексію, уміння вирішувати проблеми.

Під час навчання за інтерактивними технологіями із застосуванням методик розвитку критичного мислення учні навчаються аналізувати ситуацію; обговорювати проблему та приймати рішення; займати чітку позицію; обґрунтовувати свою відповідь; чітко висловлювати свою думку або думку колективу, регламентуючи при цьому час; ставити чіткі запитання і давати на них змістовні відповіді; аргументувати відповіді; відшукувати причинно-наслідкові зв'язки, порівнювати, прогнозувати; аргументовано оцінювати діяльність.

Засобами нових інформаційних технологій є наявні програмні засоби та текстові матеріали; міні-підручники, довідники та презентації; інтернет-ресурси. Мультимедійні засоби навчання займають важливе місце у розвитку інформаційного суспільства. Мультимедійні засоби навчання за С.Гончаренко – це комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп'ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео. Мультимедійні системи надають користувачеві персонального комп'ютера такі види інформації: текст; зображення; анімаційні картини; аудіо коментарі; цифрове відео. Технології, які дозволяють з допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну інформацією, називаються мультимедійними [7].

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

Існують різноманітні способи застосування засобів мультимедіа в навчальному процесі, серед яких:

- використання електронних лекторів, тренажерів, підручників, енциклопедій;
- розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту;
- моделювання процесів і явищ;
- забезпечення дистанційної форми навчання;
- проведення інтерактивних освітніх телеконференцій;
- побудова систем контролю й перевірки знань і умінь (використання контролюючих програм-тестів);
- створення і підтримка сайтів навчальних закладів;
- створення презентацій навчального матеріалу;
- здійснення проєктивної і дослідницької діяльності тощо.

Хочемо зазначити, що використання засобів мультимедіа в освітньому процесі сприяє:

- підвищенню мотивації до навчання;
- реалізації соціальної мети, а саме – інформатизації суспільства;
- інтенсифікації процесу навчання;
- розвитку особистості;
- розвитку навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом;
- підвищенню ефективності навчання за рахунок його індивідуалізації.

Відтак, формування та розвиток критичного мислення – це багатоаспектний, системний та тривалий процес навчання здобувачів освіти. Він передбачає спрямовану, організовану та поетапну розумову діяльність учнів під керівництвом вчителя. Оволодіння основними принципами та операціями логічного мислення дозволить учням виробити новий критичний стиль мислення, який буде допомагати аналізувати проблеми в будь-якій сфері життя та знаходити їх оптимальне вирішення. Одним із найпопулярніших засобів, які сприяють успішному формуванню критичного мислення на сьогодні залишаються інформаційні технології.

Використання інформаційних технологій – життєва необхідність сьогодення. Віддаючи перевагу сучасним технологіям навчання, можна зазначити, що це: ефективний, цікавий спосіб навчання, активна участь у роботі, а не стандартне зазубрювання відповідей на питання, можливість досягти більшого результату з найменшою затратою часу, краще сприйняття і запам'ятовування інформації, можливість вільно висловлювати власну думку, розвиток самовпевненості, демократизація навчального процесу.

Отже, застосування комп'ютерів в освіті привело до появи нового покоління інформаційних освітніх технологій, що дали змогу підвищити якість навчання, створити нові засоби впливу, ефективніше взаємодіяти педагогам зі здобувачами освіти. Вважаємо, що нові інформаційні освітні технології на основі комп'ютерних засобів дають можливість значно більше шансів розвинути критичне мислення.

Список використаних джерел

1. Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії): посібник для вчителя. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. 105 с.
2. Кремень В. Освіта в Україні. *Доповідь міністра освіти і науки України на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти 2001. 12 жовтня.*
3. Хачумян Т. І. Поняття «критичне мислення» та його сутність у психолого-педагогічній науці. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*: зб. наук. пр. Київ: ВЦ КНЛУ, 2003. Вип. 24. Ч. 2. С. 171–177.
4. Желюк О. Інформаційні технології в освітній діяльності. *Директор школи*. 2008. Листопад №44. С. 4–9.
5. Головань М. С. Розвиток інформатичної компетентності студентів як педагогічної системи. *Педагогічні науки*: зб. наук. праць. Суми: сумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. С. 88–96.
6. Верлань А. Ф., Тверезовська Л. О., Федорчук В. А. Інформаційні технології в сучасній школі. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський держ. пед. інститут, 1996. 72 с.
7. Нова українська школа. Концепція. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/novaukrainska-shkola-compressed.pdf>.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

Підписано до друку 16.06.2023 р. Зам. № 349.

Формат 60x84/8. Гарнітура Time New Roman.

Папір офісний. Друк RISO.

Ум. друк. арк. 21,5

Тираж 100 примірників.

Друк у видавничому центрі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

47003, вул. Ліцейна, 1, м. Кременець

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №6074 від 13.03.2018 р.